

NAŠA NARAVNA DEDIŠČINA

Orel belorepec

Ste se kdaj vprašali, kako je mesto Postojna dobilo svoje ime? Na griču Sovič, ki se dviga nad mestom, je v času, ko je Postojna dobila mestne pravice, gnezdil orel belorepec. Med domačini je bil takrat orel poznan pod imenom postojna in tako je bilo mesto poimenovano prav po njem.

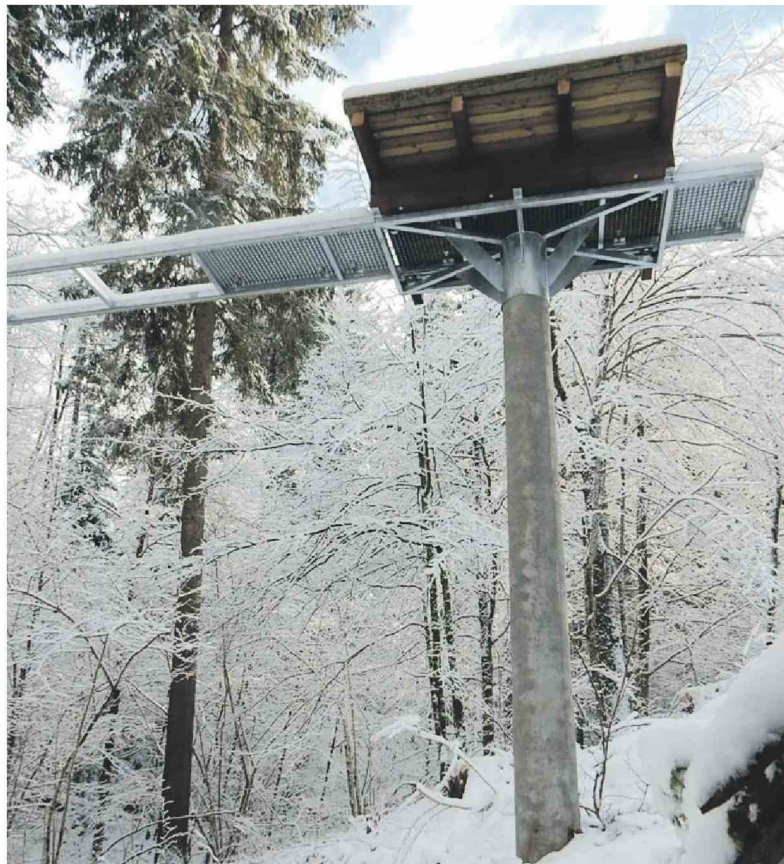
Belorepec (*Haliaeetus albicilla*) je največji orel v Evropi, zraste do 90 cm, čez krila pa meri preko dveh metrov. Odraslega belorepca najlažje prepoznamo po svetli glavi, močnem rumenem kljunu ter popolnoma belem repu (ime). V Sloveniji belorepec gnezdi predvsem v neposredni bližini večjih rek in jezer, kjer najde svoj glavni plen - ribe in vodne ptice, pogosto mu tekne tudi mrhovina. Zadnja ocena gnezdeče populacije v Sloveniji znaša od 8 do 11 parov, največ opazovanj pa je znanih iz vzhodnega dela države. Na Dolenjskem ga boste najlažje opazovali v spodnjem toku reke Krke in Save, na Kočevskem pa na območju Reškega jezera v Kočevski Reki. Prav tam je bilo v 80. letih pravzaprav odkrito prvo gnezdo v Sloveniji, par pa je na območju prisoten še danes. Zaskrbljujoče je dejstvo, da je bilo gnezdenje para v zadnjih letih neuspešno, saj ni imel mladičev. Razlogov za to je lahko več in se med seboj prepletajo, najverjetneje pa je glavni dejavnik ogrožanja prav človek, ki s svojimi dejavnostmi, predvsem v času gnezdenja, intenzivno posega v orlov habitat in vanj vnaša nepotrebne motnje (npr. fotografiranje, ribolov, sečnja, preleti zračnih plovil).

Da bi lahko bolj podrobno raziskali življenje te pri nas redke in zaščitene vrste, hkrati pa varovali gnezdo, so

gozdarji iz Zavoda za gozdove Slovenije, OE Kočevje, v sklopu projekta LIFE Kočevsko v bližino gnezda namestili kameri za nadzor dogajanja na gnezdu in pod njim. Posnetki bodo razkrili marsikatero zanimivost iz skrivnostnega življenja orlov, hkrati pa bodo osnova za nadaljnje aktivnosti varstva in ozaveščanja. Istočasno so gozdarji v bližini Kočevske Reke postavili zimsko krmišče za belorepca, ki je prva tovrstna prehranjevalna ploščad za ujede v Sloveniji. Gre za pravokotno

ploščad, od tal dvignjeno za približno štiri metre, kar onemogoča dostop do hrane ostalim živalskim vrstam, z izjemo ptic. Krmišče se bo pozimi, ko je Reško jezero zamrznjeno, zalagalo z mrhovino, opremljeno pa bo tudi z dvema kamerama, s pomočjo katerih bo možno opazovati in spremljati prehranjevalne navade belorepca ter ostalo dogajanje na krmišču in ob njem.

Denis Žitnik, Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto

Prehranjevalna ploščad s premično brvjo (foto: Primož Prijanovič, Zavod za gozdove Slovenije, OE Kočevje)